

فصل ۳

انواع اندازه‌گیری متدالول

مطالب این فصل:

- اندازه‌گیرهای سرعت مایعات
- اندازه‌گیرهای سرعت گازها
- اندازه‌گیرهای سرعت جریان دوفازه
- اندازه‌گیرهای ارتفاع سیالات
- اندازه‌گیرهای ضخامت جامدات

در این فصل به بررسی انواع اندازه‌گیرهایی می‌پردازیم که در مایعات، گازها و جریان‌های دوفازی به کار می‌رود. در نهایت دستگاه‌های اندازه‌گیری ضخامت و ارتفاع سیالات بررسی می‌شود.

۳-۱-۱- دسته‌بندی جریان سنج‌ها (فلومترها)

دسته‌بندی جریان سنج‌ها را می‌توان از دیدگاه‌های مختلفی مورد بررسی قرار داد که در اینجا به مرور آن‌ها می‌پردازیم:

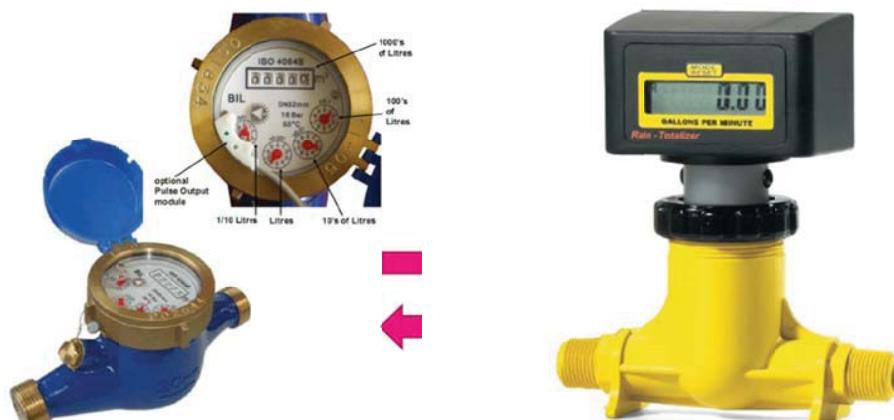
۳-۱-۱-۱- دسته‌بندی بر اساس نوع سیال

در اینجا می‌توان فلومترها را بر پنج دسته زیر تقسیم نمود:

- گازها- کانال‌های حاوی گاز
- گازها- لوله‌های حاوی گاز
- بخار
- مایعات
- چندفازی

۳-۱-۲- دسته‌بندی بر اساس اندازه‌گیری دبی

اندازه‌گیری دبی می‌تواند بر اساس دبی لحظه‌ای یا حجم کل باشد.

شکل ۳-۲-۳. جریان سنج حجم کل

شکل ۳-۱-۳. جریان سنج لحظه‌ای

البته در برخی از فلومترها امکان نمایش همزمان دبی لحظه‌ای و حجم کل وجود دارد.

شکل ۳-۳. فلومتر با نمایشگر همزمان دبی لحظه‌ای و کل

۳-۱-۳- دسته بندی بر اساس نوع دبی

فلومترها اصولاً یا دبی حجمی را اندازه می‌گیرند و یا دبی جرمی را اندازه می‌گیرند.

شکل ۳-۵. جریان سنج حجمی

شکل ۳-۶. جریان سنج حجمی

۳-۱-۴- دسته بندی بر اساس نوع نصب

دسته بندی فلومترها بر اساس نوع نصب می‌تواند به دسته‌های زیر تقسیم شود:

۱- هم‌استا^۱

شکل ۳-۶. فلومترهای *In-Line*

در این فلومترها اتصالات زیربه طور گسترده استفاده می‌شود:

۱. فلنچ‌های DIN یا ANSI

۲. BSP/ NPT male تا ۵۰ میلی‌متر (۲ اینچ)

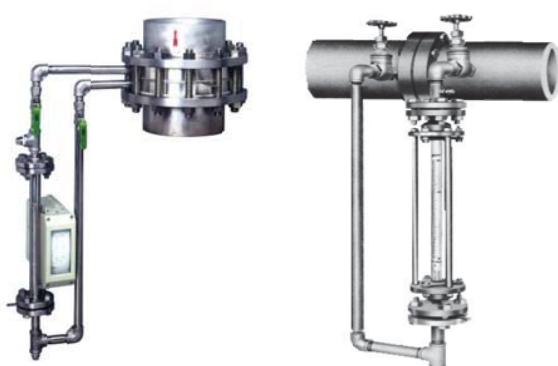
^۱ In-Line

۲-تزریقی

در این فلومترها سنسور به لوله وارد می شود و باید لوله را سوراخ کرد. در شکل های زیر چند نمونه از این دستگاه ها مشاهده می شود.

شکل ۷-۳. فلومترهای با نصب تزریقی

۳-موازی(شنت یا بایپس)^۱

شکل ۸-۳. فلومترهای با نصب شنت

۴-از روی لوله^۲

در این نوع فلومترها، سنسورها از روی لوله نصب می شوندو نیازی به سوراخ کردن لوله نیست.

^۱ Shunt or Bypass

^۲ Clamp on

شکل ۳-۹. فلومتر با نصب از روی لوله

۳-۱-۵-دسته بندی بر اساس کاربرد

دسته بندی دیگری که در مورد جریان سنج ها بر حسب کاربردشان به شرح زیر است:

۱-فلومترهای اندازه گیری آب در لوله ها

برای اندازه گیری جریان آب در لوله ها از فلومترهای مختلفی استفاده می شود که بر اساس اصول زیر عمل می کنند:

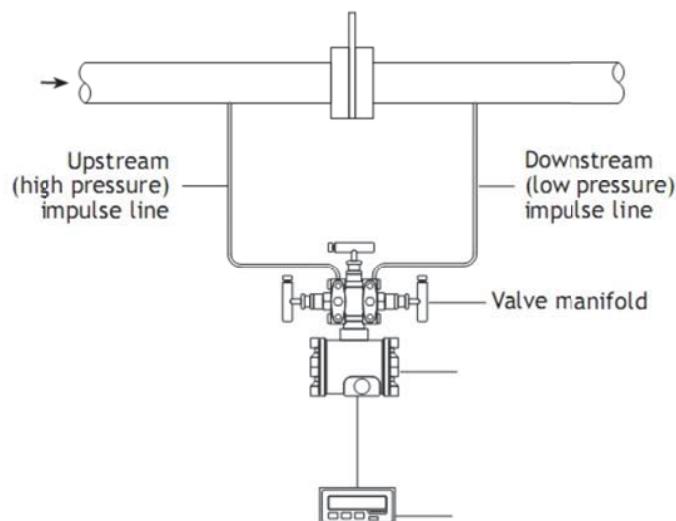
- **فلومترهای مبتنی بر اختلاف فشار**

فلومترهایی که بر اساس اختلاف فشار کار می کنند، اریفیس، ونتوری و آنوبار هستند. دستگاه های مذکور در شکل های زیر آمده است.

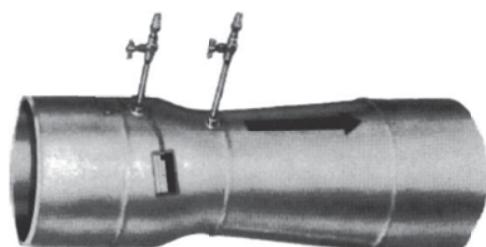
شکل ۳-۱۰. فلومتر اریفیس

قسمت های مختلف یک اریفیس در شکل ۱۱-۳ قابل مشاهده است.

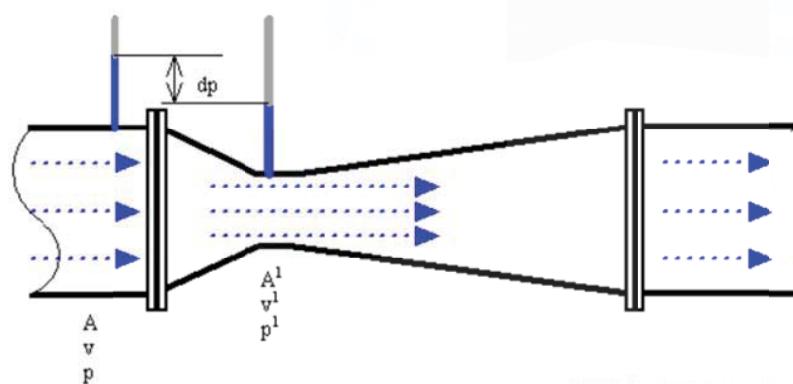
شکل ۱۱-۳. قسمت‌های مختلف یک اریفیس

دستگاه ونتوری برای اندازه گیری دبی آب به صورت زیر است:

شکل ۱۲-۳. دستگاه ونتوری

که تغییرات فشار در ونتوری بر اساس رابطه بربنولی، به صورت زیر است:

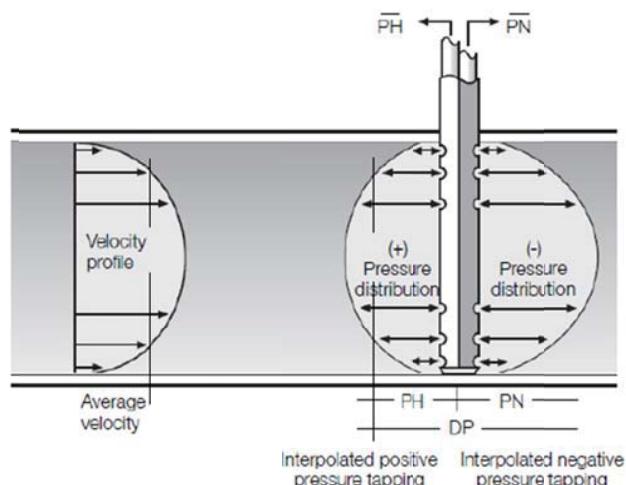
شکل ۱۳-۳. تغییرات فشار در یک ونتوری

اما دستگاه دیگری که برای اندازه‌گیری دبی آب در لوله‌ها استفاده می‌شود، دستگاه آنوبار است که شکل زیر مشاهده است.

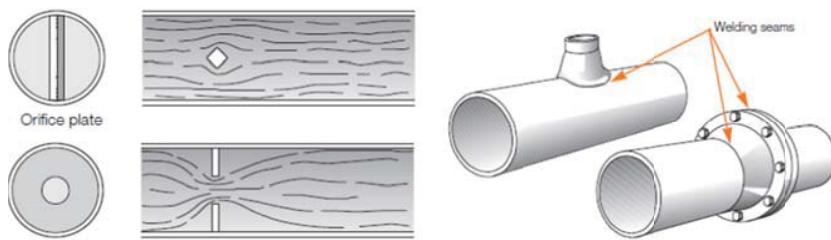
شکل ۱۴-۳. دستگاه آنوبار

تغییرات سرعت و فشار در این دستگاه به صورت زیر درمی‌آید.

شکل ۱۵-۳. تغییرات سرعت و فشار در آنوبار

حال به مقایسه‌ی اریفیس و آنوبار به لحاظ ساختاری و جریان در لوله‌ها پرداخته شده است.

شکل ۱۶-۳. مقایسه آنوبار و اریفیس

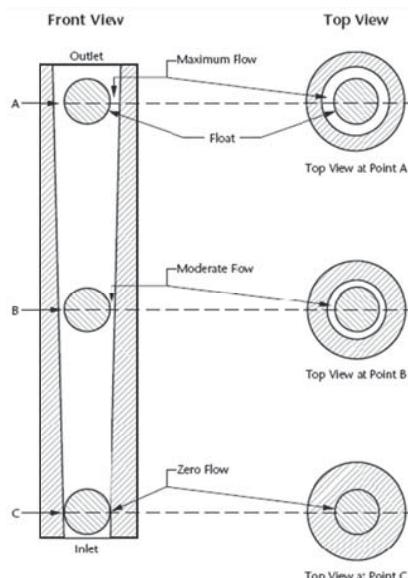
• فلومترهای مبتنی بر سطح متغیر

یکی از فلومترهایی که بر اساس سطح متغیر عمل می‌کند، روتامتر می‌باشد. شکل شماتیک این دستگاه در شکل زیر مشاهده می‌شود.

شکل ۱۷-۳. دستگاه روتامتر

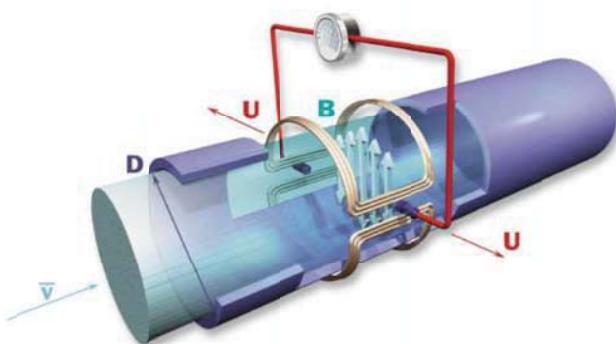
نحوهی عبور جریان از یک روتامتر به صورت زیر است. در شکل زیر نحوهی تغییر سطح مقطع در دو نمای بالا و جلو مشاهده می‌شود.

شکل ۱۸-۳. عبور جریان از روتامتر

• فلومترهای مبتنی بر سرعت سیال

از جمله مهم‌ترین فلومترهای مبتنی بر سرعت سیال عبارتند از: مغناطیسی، ورتکس و اولتراسونیک. مبانی نظری و عملکردی این فلومترها قبلاً به صورت مفصل تشریح شد. لذا در اینجا به طور مختصر به ذکر نکات مهم آن‌ها می‌پردازیم. در شکل زیر شماتیکی از یک فلومتر مغناطیسی مشاهده می‌شود.

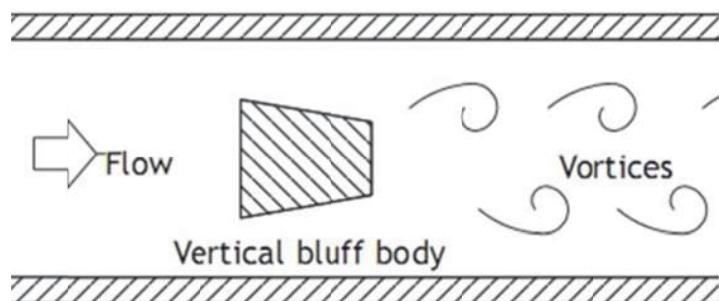

شکل ۱۹-۳. فلومتر مغناطیسی

شکل ۲۰-۳. فلومتر های مغناطیسی

در شکل زیر نحوه عبور جریان از یک فلومتر ورتکس و ایجاد جریان ورتکس در لوله مشاهده می شود.

شکل ۲۱-۳. تشکیل جریان ورتکس در لوله

نمونه ای از این دستگاهها در شکل ۲۲-۳ مشاهده می شود.

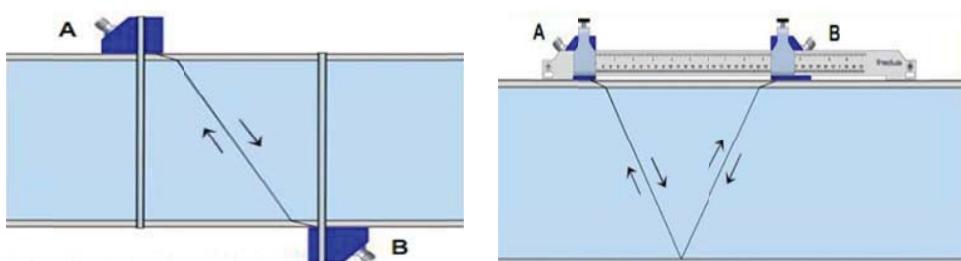
شکل ۲۲-۳. فلومتر ورتکس

در نهایت همان‌طور که پیش از این بیان شد، اصول کار فلومترهای اولتراسونیک بر اساس اختلاف زمان امواج رفت و برگشتی از سنسورها است. در شکل زیر، این دبی‌سنج‌های اولتراسونیک مشاهده می‌شود.

شکل ۲۳-۳. فلومتر اولتراسونیک

همان‌طور که در شکل بالا مشاهده می‌شود، این سنسورها بر روی لوله نصب می‌شوند و نیازی به سوراخ کردن لوله نیست. نحوه‌ی نصب این سنسورها بستگی به قطر لوله حامل جریان دارد. در اینجا دو نوع نصب سنسورهای V و Z مشاهده می‌شود.

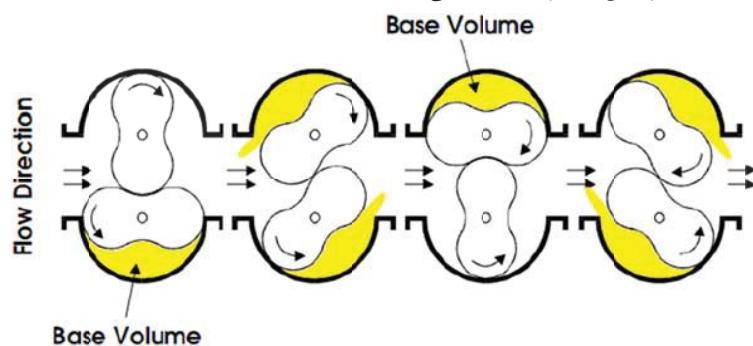
شکل ۲۴-۳. نصب سنسورهای Z و V

۲-فلومترهای اندازه‌گیری دبی سوخت‌های مایع در لوله‌ها

در اینجا به انواع فلومترهای مورد استفاده در اندازه‌گیری دبی سوخت‌ها می‌پردازیم.

• دبی‌سنج‌های جابجایی ثابت

یکی از دبی‌سنج‌های معمول برای اندازه‌گیری دبی سوخت‌های مایع این فلومترها هستند. در شکل‌های زیر، این دستگاه‌ها و نحوه‌ی عملکرد این فلومترها مشاهده می‌شود.

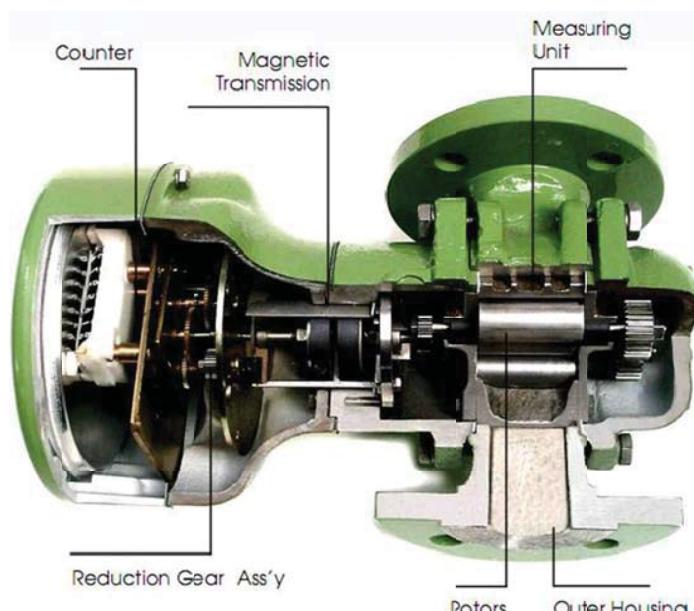

شکل ۲۵-۳. نحوه‌ی عملکرد فلومتر جابجایی ثابت

شکل ۲۶-۳. فلومتر جابجایی مثبت

اجزای مختلف یک فلومتر جابجایی مثبت در شکل زیر مشاهده می شود.

شکل ۲۷-۳. اجزای مختلف یک فلومتر جابجایی مثبت

۳- فلومترهای اندازه گیری دبی هوا در کانال ها

برای اندازه گیری دبی هوا در کانال ها فلومترهای زیر استفاده می شود که عبارتنداز:

- **فلومترهای مبتنی بر اختلاف فشار**

فلومترهای مبتنی بر اختلاف فشار عبارتنداز: اریفیس، ونکری و آنوبار

- **فلومترهای مبتنی بر سرعت سیال**

فلومترهای مبتنی بر سرعت سیال بادسنچ پره ای و حرارتی هستند. حال در اینجا به توضیح هر یک از این فلومترها می پردازیم.

بادسنچ، برای اندازه گیری میزان سرعت باد مورد استفاده قرار می گیرد که دارای ۲ نوع پره ای و هات وایر است. هات وایر، بادسنچی که سرعت هوا را، از طریق تعیین اثر دمای سیم مقاومت متصل به یک مدار الکتریکی، اندازه گیری می کند و در جاهایی که تغییرات سرعت سریع داریم به کار می رود. از آنجا که این نوع بادسنچ دارای پراپ تلسکوپی است می تواند تا طول ۲ متر باز و به داخل کانالها و نقاط خارج از دسترس هدایت شود.

شکل ۲۸-۳. بادسنچ پره ای

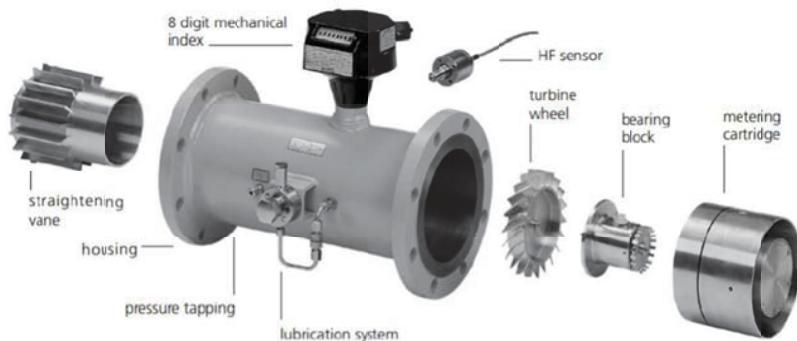

شکل ۲۹-۳. سرعت سنج حرارتی

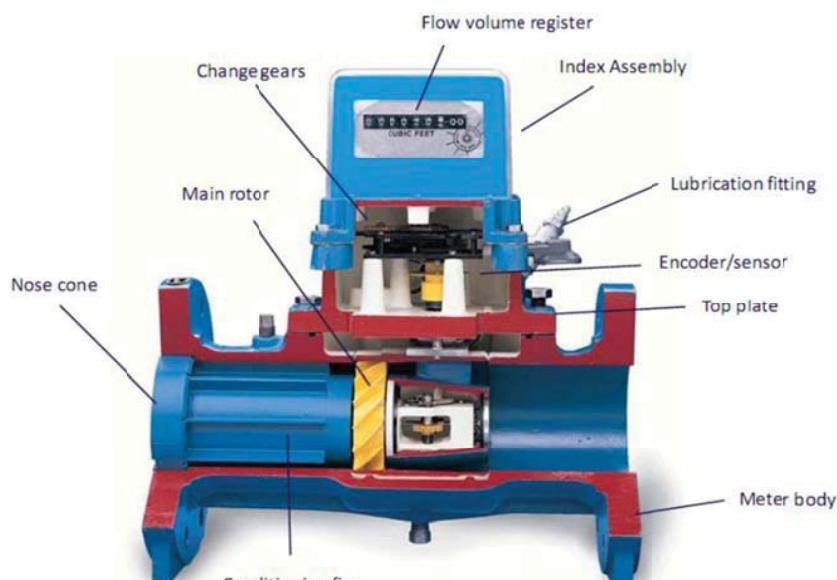
سرعت سنج حرارتی شامل دو سنسور که یکی سنسور دما برای اندازه گیری دمای گاز و دیگری سنسوری برای اندازه گیری سرعت جريان است. اين المنه سنسور با قطعات الکترونیکی تا يك دمای ثابت نسبت به دمای ميانگين گرماداده می شود. انرژی منتقل شده به جريان باعث افزایش میزان جريان می شود. انرژی الکتریکی موردنیاز برای نگهداری سنسور در يك دمای ثابت متناسب با جريان جرمی عبوری گاز است. همچنین، مقدار انرژی انتقال یافته به وسیله‌ی تعداد ملکول‌های گازی عبوری از سنسور بدست می‌آید.

اما يکی از فلومترهایی که برای اندازه گیری جريان در لوله‌ها استفاده می‌شود، فلومتر توربینی است. در فلومتر توربینی از انرژی مکانیکی سیال به منظور چرخش پره‌ها استفاده می‌شود. هنگامی که مایع سریع‌تر حرکت می‌کند، چرخش روتور نیز سریع‌تر است. در فلومترهای توربینی به وسیله یک سنسور تعداد دوران پره اندازه گیری

می گردد. میزان دوران پره نسبت مستقیم با میزان دبی سیال داشته و می توان با ضرایب مشخص دبی سیال را با دقت بالا نمایش داد. این نوع فلومترها به دو صورت In Line و Insertion قابل ارائه هستند.

شکل ۳۰-۳. اجزای مختلف یک جریان سنج توربینی

شکل ۳۱-۳. فلومتر توربینی

۳-۱-۶- اندازه گیرهای جریان دوفازه

در سراسر دنیا، تحقیقات در حوزه ی جریان های چندفازی توسط متخصصینی با پیش زمینه های ریاضی، فیزیک همانند مهندسین رشته های مکانیک، هسته ای، عمران، نفت و... انجام می شود. در تعریفی کلی، جریان های چندفازی شامل یک جریان با چند فاز مختلف نظری گاز و مایع است. اولین جریان سنج چندفازی تجاری ۲۰ سال پیش به وجود آمد. پس از آن بیشتر پروژه ها معطوف به کاربردهای حوزه نفت و گاز این جریان سنج ها شد. فازهای یک جریان چند فازی شامل موارد زیر است:

✓ **جامد:** این حالت در شکل اجزای کوچک و فاز جامد غیرقابل تراکم است و با سیال اطراف خود برهمکش

تغییرشکل ناپذیر دارد.

✓ **مایعات:** این فاز نیز غیرقابل تراکم است اما برهمکنش‌های آن با سایر فازها تغییر شکل پذیر است.

✓ **گازها:** این فاز تغییر شکل پذیر و تراکم پذیر است.

عادی ترین جریان‌های چندفازی شامل دو فاز جریان است:

- **جریان‌های گاز-جامد:** اجزای جامد در گاز معلق هستند و در بخش‌های مهمی از صنعت نظیر انتقال با فشارهوا کاربرد دارند.

• **جریان‌های مایع-مایع:** این جریان‌ها مثل جریان آب و نفت در لوله‌های نفت است.

- **جریان‌های جامد-مایع:** این جریان‌ها به طور گسترده در انتقال دهنده‌های هیدرولیکی مواد جامد کاربرد دارد. تعلیق جامدات در مایعات همچنین در سیستم‌های متبلورسازی نیز اتفاق می‌افتد.

- **جریانات گاز-مایع:** این حالت مهم‌ترین شکل از جریان‌های چندفازی است و در کاربردهای صنعتی به طور گسترده استفاده می‌شود.

برخی از فاکتورهایی که بر طرح جریان در جریانات چندفازی اثر می‌گذارند، عبارتنداز:

✓ ویژگی‌های فاز و سرعت جریان

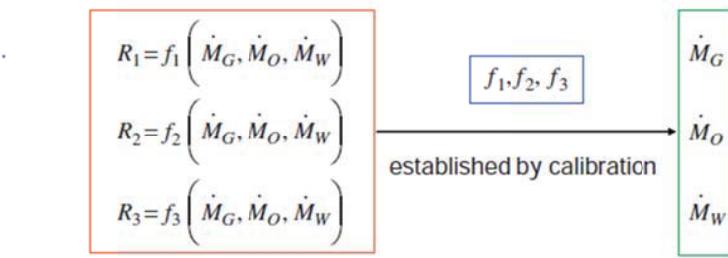
✓ دما و فشار اعمالی

✓ وجود هر نوع جریان بالادستی و یا پایین دستی مانند خم شدگی، دریچه و....

✓ نوع جریان که می‌تواند جریان ثابت^۱ و یا گذرا^۲ باشد.

• قواعد جریان‌سنجدی چندفازی

برای توضیح قواعد مربوطه، یک جریان سه فازی متشکل از نفت، گاز و آب را درنظر می‌گیریم. برای اندازه گیری سرعت جریان هر فاز دو روش وجود دارد. در روش اول، سه پارامتر مستقل جریان اندازه گرفته شده و رابطه‌ی بین آن‌ها و سرعت جریان هر فاز بدست می‌آید. مشکل اصلی در این روش، رابطه‌ای که باید بدست بیاید، به صورت تئوری به سختی قابل پیش‌بینی است اما باید با کالیبراسیون تعیین شود و متناسبانه امکان کالیبره کردن نیز با این تکنولوژی اندازه گیری با سیالات هیدرولیکی وجود ندارد. متداول‌تر کالیبره کردن با تکنیک‌هایی همچون شبکه عصبی می‌تواند بهبود یابد. در این روش پاسخ‌های R_1, R_2, R_3 محاسبه شده و با کالیبره کردن به مقادیر دلخواه می‌توان دست یافت.

شکل ۳-۳. قواعد جریان‌سنجدی چند فازی

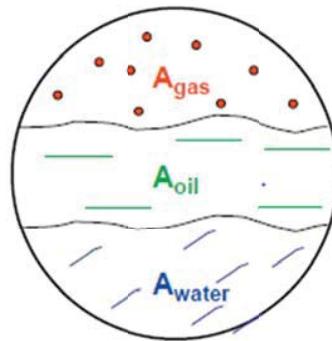
^۱ Steady state

^۲ Transient

که در شکل بالا، $\dot{M}_G$ و $\dot{M}_W$ به ترتیب سرعت جریان جرمی گاز، نفت و آب و f_1 ، f_2 و f_3 به ترتیب رابط بین سرعت جریان جرمی و پاسخها است.

اما در روش دوم، پارامترهای پایه‌ای نظیر سرعت فازها محاسبه می‌شود. سپس سرعت فازها و دیگر پارامترهای فاز ترکیب شده تا سرعت جریان هر فاز مشخص شود. برای یک جریان سه فازی، سه سرعت متوسط و سه سطح مقطع نیاز است. بنابراین، پنج متغیر (سه سرعت و دو جزء فاز) نیازمند است و سومین جزء فاز با کم کردن عدد یک از مجموع دو جزء دیگر بدست می‌آید.

با همگن‌سازی مخلوط، تنها یک سرعت برای اندازه گیری نیاز است و نیازمندی‌های اندازه گیری به سه کاهش می‌یابد.

شکل ۳-۳. همگن‌سازی مخلوط

$$\text{Mass flow rate}(i) = \text{Area}(i) * \text{Density}(i) * \text{Velocity}(i)$$

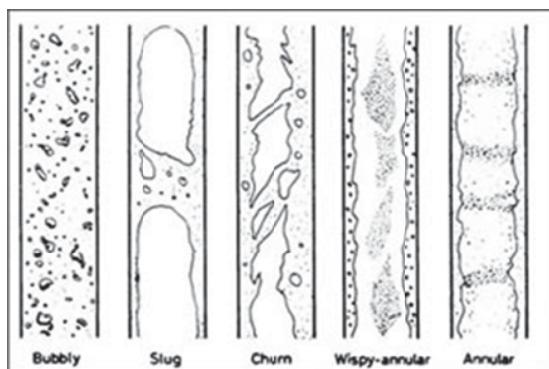
حال در اینجا به بررسی جریان دو بعدی می‌پردازیم:

مهم‌ترین مشخصه جریان‌های دو fazی وجود فصل‌مشترک بین فازهای گاز و مایع است. این فصل‌مشترک دارای اشکال مختلفی است. تقریباً امکان پیدایش یک دامنه نامحدود از فصل‌مشترک مختلف بین دو فاز وجود دارد اما عموماً تاثیر کشش سطحی بین دو فاز به پیدایش فصل‌مشترک مختلف منحنی شکل منجر می‌شود و نهایتاً تمامی آنها تبدیل به اشکال کروی (نظیر قطره‌ها و حباب‌ها) می‌شوند.

در حالت کلی با طبقه‌بندی انواع حالات توزیع فصل‌مشترک بین دو فاز گاز و مایع که اصطلاحاً رژیم‌های جریان یا الگوی جریان نامیده می‌شوند می‌توان به توضیح و تفسیر این نوع جریان‌ها پرداخت. باید توجه داشت که این رژیم‌های جریان معمولاً به وسیله‌ی موقعیت و شکل هندسی خط لوله و جهت جریان و خواص فیزیکی و

شدت جریان هر یک از فازها و شار حرارتی وارد بر دیواره لوله تحت تاثیر قرار می‌گیرند.

تاکنون رژیم‌های جریان مختلفی تعریف گردیده و دامنه گسترده‌ای از اسامی برای این منظور مورد استفاده قرار گرفته‌اند. تعاریفی که برای انواع رژیم‌های جریان درینجا ارائه خواهند شد به صورت خیلی خلاصه بیان شده‌اند.

شکل ۳-۳۴. انواع رژیم های جریان

• الگوهای جریان در خطوط لوله قائم

در خطوط لوله قائم نیز الگوهایی ظاهر می شوند که تفاوت چندانی با الگوهای جریان در خطوط لوله افقی ندارند.

جریان حبابی^۱:

در این نوع رژیم، جریان فاز مایع بصورت پیوسته و فاز گاز بصورت پراکنده (حباب‌های ریز) درون مایع بطرف بالا حرکت می کند. سرعت فازها در این نوع جریان به دلیل اختلاف جرم ویژه فازها متفاوت می باشد. معمولاً حباب‌های ریز گاز با سرعت ظاهری کمتر از ۲ فوت بر ثانیه از درون فاز مایع عبور می کنند.

جریان لخته‌ای^۲:

تعداد حباب‌ها در جریان حبابی با افزایش سرعت فاز گاز افزایش می یابد و از برخورد و بهم پیوستن آن‌ها با یکدیگر چند گبید چتری شکل گازی بوجود می آید که در قسمت‌هایی از لوله تمام سطح مقطع لوله را اشغال می کنند. در عمل این نوع جریان بصورت منقطع از فازهای مایع و گاز دارای افت فشار زیاد و همچنین از نظر فرآیندی با ایجاد سروصدای ناهنجار و آسیب دیدگی تجهیزات همراه است. در طراحی خطوط لوله جریان دو فازی سعی می شود حتی امکان از ایجاد چنین رژیم جریانی اجتناب شود. در این حالت سرعت ظاهری فاز گاز از ۲ الی ۳۰ فوت بر ثانیه تغییر می کند.

جریان کف آلود^۳:

در جریان لخته‌ای با افزایش سرعت جریان توده‌های گاز شکسته می شود و جریان ناپایدار و انتقالی بین دو جریان لخته‌ای و حلقوی، شکل می گیرد. در خطوط لوله جریان با قطر زیاد حرکت نوسانی مایع بسمت بالا و پایین رخ می دهد در حالیکه در لوله‌های باریک‌این حرکت نوسانی بوقوع نخواهد پیوست و حرکت انتقالی بین دو نوع جریان لخته‌ای و حلقوی بسیار گذرا خواهد بود.

^۱ Bubbly flow

^۲ Slug flow

^۳ Churn flow

جريان قطره‌ای^۱:

در این نوع الگوی جريان، فاز گاز به صورت پیوسته و فاز مایع به صورت ذرات ریز به همراه آن در حرکت است، بطوریکه فاز گاز فاز مایع را بصورت قطرات ریز انتقال می‌دهد. در این حالت تغییرات فشار سیال توسط فاز گاز کنترل می‌شود. اطلاعات تجربی نشان می‌دهد که به ازای سرعت ظاهری فاز گاز بیش از ۷۰ فوت بر ثانیه و سرعت ظاهری فاز مایع کمتر از ۲ فوت بر ثانیه، این نوع رژیم به جريان حلقوی تبدیل خواهد شد.

• الگوی جريان در خطوط لوله افقی

هفت نوع الگوی توزیع برای جريان‌های دوفازی در خطوط لوله افقی وجود دارد، بطوریکه برای هر رژیم جريان، مقادیر تجربی سرعت هر فاز برای محلولی از گازهایی با جرم ویژه نزدیک به جرم ویژه هوا و مایعاتی با گرانروی کمتر از صدسانسی پوز داده شده است.

جريان حبابی^۲:

در خطوط لوله افقی در مواردی که نرخ حجمی گاز نسبتاً کم و نرخ حجمی مایع نسبتاً زیاد باشد، جريان حبابی بصورت حباب‌های کوچک گاز تحت تاثیر اختلاف چگالی در قسمت فوقانی لوله ظاهر می‌شود. با افزایش نرخ حجمی فاز گاز اندازه حباب‌ها بتدریج افزایش می‌یابد. سرعت ظاهری مایع در این نوع رژیم جريان بین ۵ الی ۱۵ فوت بر ثانیه و سرعت ظاهری گاز بین ۱ الی ۱۰ فوت بر ثانیه است.

جريان توپی یا قالبی:

با افزایش سرعت فاز گاز در جريان حبابی تعداد حباب‌های فاز گاز افزایش می‌یابد. بطوریکه از برخورد و بهم پیوستن آن‌ها حباب‌های بزرگ و توپی شکل نزدیک به جداره بالایی لوله تشکیل خواهد شد. این نوع جريان جريان توپی یا قالبی نامیده می‌شود.

جريان لایه‌ای:

در این نوع الگوی توزیع فازهای مایع و گاز کاملاً از هم جدا نهستند و فاز گاز که عموماً دارای سرعت بیشتری نسبت به فاز مایع است و در قسمت فوقانی و مایع در ناحیه پایین درون لوله حرکت می‌کند. همچنین تداخل بین دو فاز بندرت صورت می‌گیرد و فصل مشترک بین آن‌ها نسبتاً منظم و صاف است. در این حالت سرعت ظاهری فاز مایع کمتر از ۵/۰ فوت بر ثانیه و سرعت ظاهری فاز گاز بین ۲ الی ۱۰ فوت بر ثانیه است.

جريان موجی:

در جريان لایه‌ای اگر سرعت پیدایش گاز مجدد افزایش یابد، بین فاز گاز و مایع تنشی ایجاد می‌شود که خود باعث پیدایش امواج در فصل مشترک می‌شود که این امواج در امتداد جريان حرکت می‌کنند. سرعت ظاهری مایع در این حالت کمتر از ۱ فوت بر ثانیه و سرعت ظاهری گاز حدود ۱۵ فوت بر ثانیه است.

^۱ Annular flow

^۲ Bubbly flow

جريان لخته‌ای^۱:

در خطوط لوله افقی و مواردی که نرخ جريان مایع زياد باشد، افزایش سرعت گاز به افزایش دامنه موج‌های سطحی مایع در فصل مشترک گاز و مایع منجر می‌شود که ضمن آن، موج‌ها به جداره فوقانی لوله برخورد کرده و لخته‌های مایع تشکيل می‌شود. لخته‌های مایع در چنین حالتی می‌توانند باعث لرزش‌های شدید و دربرخی موارد ايجاد خطر درون تجهيزات واقع در مسیر خطوط لوله و مراکز جمع آوري شوند. از ويزگي هاي اين نوع رژيم جريان می‌توان از نوسانات منظم در تغييرات فشار و مقدار مایع تجمع يافته نام برد که معيار مناسبی برای تشخيص اين نوع رژيم جريان است.

جريان حلقوی^۲:

در اين نوع جريان، دو فاز گاز و مایع بصورت دو استوانه متداخل درون لوله جاري خواهند شد. اين نوع جريان وقتی شكل خواهد گرفت که سرعت ظاهري گاز بيشتر از ۲۰ فوت بر ثانие باشد. بررسی دقیق اين نوع الگوی جريان به جهت تعیین میزان خوردگی سایشي و افزایش بازدهی خط انتقال پیش‌بینی مقدار مایع تجمع يافته و تعیین ضخامت فيلم مایع روی دیواره لوله وافت فشار سیال جهت طراحی خطوط لوله انتقال و تجهيزات انتهاي آن از اهمیت خاصی برخوردار است.

جريان قطره‌ای:

با افزایش نرخ جريان فاز گاز در جريان حلقوی، فاز گاز و فاز مایع را بصورت قطرات ریزی انتقال خواهد داد. احتمالاً چنین جرياني وقتی شكل می‌گيرد که سرعت ظاهري فاز گاز بيش از ۲۰ فوت بر ثانие باشد. در مواردی که نرخ جريان گاز نسبتاً زياد و نرخ جريان مایع نسبتاً کم باشد، فاز مایع در داخل فاز گاز بصورت ذرات بسيار ریز و پراکنده تبدیل شده و اصطلاحاً فضایي شبیه مه بوجود می‌آيد. در اين حالت رژيم جريان را مه آلود می‌نامند. بعضی از خطوط انتقال سیستم گاز میانی در موقع خاصی در اين الگوی جريان قرار دارند.

---

^۱ Slug flow

^۲ Annular flow

